

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

TWEDE UITGAVE.

Bij deze Courant wordt gratis aan de Geabonneerden verzonden: Kort Verflag der Handelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal en der Provinciale Staten van Groningen.

AANBESTEDING

VAN

KLEEDINGSTUKKEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens aan te besteden, bij Inschrijving met gesloten Briefjes:

Het MAKEN en LEVEREN van onderscheidene KLEEDINGSTUKKEN voor de AGENTEN van POLICIE, over de jaren 1851 en 1852, in één perceel.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding, alsmede de Monsters van het Laken en de Bui, zullen van Vrijdag den 22sten dezer ter Stadshuis te Groningen te zien zijn; terwijl de Inschrijfbriefjes, ingediend overeenkomstig Art. 13 der genoemde Voorwaarden, aldaar vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 22sten dezer moeten worden bezorgd, — om te worden geopend op MAANDAG den 2den December 1850, des voormiddags te elf uur.

GRONINGEN, 18 November 1850.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
L. B. LOHMAN, L. S.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van de BELASTING-SCHULDIGEN, dat de door den Heer STAATSRaad, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Groningen, bij besluit van den 19den Nov. 1850, no. 25, gearresteerde en invorderbaar verklaarde 4de en 5de SUPPLEMENTAIRE KORTINGEN voor de BELASTING op het PERSONEEL, over het dienstjaar 1849, voor deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering zijn ter hand gesteld, en dat ieder verplicht is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijkaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klachten deswege moeten indienen binnen drie maanden na heden, en dat die klachten, vrijgesteld van zegel, moeten worden gericht aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te Groningen.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 27sten Nov. 1850.
Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
L. B. LOHMAN, L. S.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen bij deze ter kennis van de BELASTING-SCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRaad, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Groningen, bij besluit van den 21sten November 1850, no. 16, gearresteerde en invorderbaar verklaarde SUPPLEMENTAIRE KORTING van het PATENTREGT over het eerste kwartaal van het dienstjaar 1849, van deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verplicht is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijkaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klachten deswege moeten indienen binnen drie maanden na heden, en dat die klachten moeten worden geschreven op zegel, gericht aan Heeren Gedeputeerde Staten, en worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te Groningen.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 27sten Nov. 1850.
Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
L. B. LOHMAN, L. S.

NIEUWSTIJDIGEN.

TURKIJE.

De aard der in Syrië uitgebroken beweging blijkt nader uit de voorwaarden, op welke de opstandelingen te Aleppo de geweldadigheden hebben gestaakt. Zij zijn: dat volledige en algemeene amnestie voor alle de in den opstand betrokkenen worde verleend, dat de ligting voor de krijgsdienst worde afgeschaft; dat men van den Sultan een besluit zal verwerven, dat de tanzimat (de verordening waarbij de burgerlijke gelijkstelling van alle ingezetenen zonder onderscheid van godsdienst, wordt bevolen, en die in de overige deelen des rijkts bijna allerwege reeds ingevoerd is), op de provincie Aleppo niet zal worden toegepast; dat er geene personele maar alleen grondbelasting zal worden geheven; dat de Christelijke eeredienst niet meer openlijk mag worden uitgeoefend, en dat het gebruik van kerkklokken aan de Christenen zal worden verboden.

Deze voorwaarden werden door de overheid aangenomen en den 21sten Oct. afgekondigd, tot groote blijdschap der Mahomedaansche bevolking. Sedert is, volgens de laatste berichten, de orde te Aleppo niet weer verstoord noch aan de Christenen leed aangedaan.

De Turksche Regering zal waarschijnlijk die buitensporige voorwaarden niet bekrachtigen: hij zou daardoor aan den geest van weerspanning in Syrië nieuwen moed geven.

DUITSCHLAND.

De Duitse Krijsis.

Het is te wenschen, dat Oostenrijk den togt van Bondstroepen naar Holstein niet zal willen doordrijven; want dan zoude het plegen van vijandelijkheden onvermijdelijk worden, daar Pruisen stellig aan Brunswijk gewapende hulp heeft toegezegd, indien men den togt over den bodem van dien Staat door middelen van geweld mogt willen verzekeren. Pruisen houdt vast aan de voorwaarde, dat men, met een blijk van goede trouw in het openen van vrije beraadslagingen over de Duitse aangelegenheden, de uitvoering der Bondsbesluiten ten aanzien van Holstein en van Keurhessen zal schorsen.

Pruisen heeft intusschen reden om zich in goeden ernst tot tegenweer voor te bereiden, naar aanleiding van de zeer belangrijke toebereidselen, welke in Oostenrijk worden gemaakt; immers de hoeveelheden krijgsgoederen, welke over den IJzerbaan naar Boheme worden gevoerd, zijn hoogst belangrijk.

Zoo schrijft men, dat langs den Noorder spoorweg de volgende voorwerpen naar Pardubitz vervoerd zijn: 11540 ledige werptrommen, 1137 60ponds kruidzakken, 1066 brandroeren, 3820 vuurballen en 32 centenaars materialen tot vulling der hollé kogels. Op het Wiener station liggen 1200 centenaars buskruit in 30 wagens gepakt, gereed ter verzending.

Uit Beijeren wordt gemeld, dat het eerste armeerings van het Beijersche leger alsnu zich aan de noordelijke grenzen van dat land zal posteren, ten einde het verband te verzekeren van de Oostenrijksche troepen in het noorden van Boheme met de Bondstroepen in Keurhessen en met de bezetting van Frankfort en Mainz.

De pogingen om de Duitse zaak te schikken, worden intusschen ijverig voortgezet. Men verzekert, dat eeraug een congres van gezanten van Oostenrijk, Pruisen, Beijeren, Saksen, Hannover en Wurtemberg te Dresden zal bijeenkomen.

om over de voorloopige kwestien betreffende de vrije conferentiën te handelen. Men vertrouwt, dat de besluiten der Pruisische kamers geen spaak in het wiel zullen steken.

Den 22sten dezer moesten te Berlijn dépêches uit Weenen ontvangen zijn. Oostenrijk verklaart daarin op nieuw, dat het met de bezetting van Keurhessen geene vijandelijke daad tegen Pruisen bedoelt, en dat het slechts het gezag des Vorsten wil herstellen. Zoodra dit had plaats gehad, zouden de Bondstroepen zich wederom terugtrekken. Pruisen's regt, om de heerbanen te dekkelen, wordt alleziens erkend; en derhalve zouden onze troepen die heerbanen bezet houden. De aan Oostenrijk verbonden staten moeten dit regt evenzeer erkend hebben, en de depêches dienaangaande reeds te Berlijn ontvangen zijn.

Naar men van den 24sten dezer schrijft, schijnt intusschen de opening der vrije conferentiën weder op de lange baan geschoven te worden. Omtrent de voorloopige kwestien is men het nog niet eens. Over het geheel neemt de twijfel toe, of op dit minister-congres wel de zaak spoedig zal geschikt worden als noodzakelijk is. Daarom is dan ook het voorstel sprake gekomen, dat de vorsten zelve te Frankfort tot een congres zouden bijeenkomen.

BERLIJN 24 November.

De Russische regering heeft thans definitief besloten eene kolossale telegraf-gemeenschap tot stand te brengen, die van Petersburg in twee groote armen over Warschau naar Berlijn en Weenen zal loopen. De voorloopige maatregelen tot daarstelling dezer communicatie zijn reeds in werking gekomen.

De constitutionele toestand van Wurtemberg is bij voortdurend hoogst beklagenswaardig. Na door een *coup d'état* het permanente comité der Kamer uiteengejaagd te hebben, heeft de regering dat eener vroegere Kamer bijeengeroepen; dit heeft echter geweigerd, aan deze uitnodiging te voldoen, waardoor de grondwettelijke controle over het beheer van 's lands finansiën geheel heeft opgehouden. Om hierin eenigermate te voorzien, wil men op eens niet minder onwettige wijs eene bijzondere commissie van drie leden benoemen, met graaf von Reckberg aan het hoofd.

WEENEN, 21 November.

Bij Keizerlijk besluit van den 11den dezer zijn alle generaals, staf- en opper-officieren, welke zich op dit oogenblik met verlof buitenslands bevinden, opgeroepen, om zich zoo spoedig mogelijk naar hunne korpsen te begeven, met uitzondering van hen, wien om den slechten staat hunner gezondheid verlof is toegestaan.

HAMBURG, 24 November.

Uit Kiel wordt geschreven, dat men aldaar de aankomst verwachtte van den Bondscommissaris v. Hammerstein. Hieruit kan dus worden opgemaakt, dat de bondsdag nogmaals trachten zal met het stadhouderschap eene minnelijke schikking aan te gaan.

LUXEMBURG.

Door Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden is den 6den November alhier de volgende proclamatie uitgevaardigd:

„LUXEMBURGERS!

„Bij Hoogstdezelfs open brief van den 5den Februarij i.l., heeft Z. M. de Koning Groothertog, onze doorluchtige broeder, ons wel, overeenkomstig art. 42 der constitutie, tot zijn Stedehouder in het groothertogdom Luxemburg willen benoemen.

„In die hoedanigheid hebben wij, den 24sten Oct. i.l., volgens het uittreksel van het proces-verbaal bij deze gevoegd, den eed in den boezem van de Kamer der Afgevaardigden afgelegd, en van toen af zijn wij begonnen, het ons daarbij opgedragen gezag uit te oefenen.

„Vereerd met het vertrouwen van den Souverein, welken wij bij u vertegenwoordigen, hebben wij, om onze hooge zending te vervullen, evenzeer het uwe noodig.

„Het is ons aangenaam, te gelooven, dat wij tot waarborg daarvoor hebben de getuigenissen van hartelijke genegenheid, waarmede wij steeds in het geheele land ontvangen worden; ons levendigst verlangen, om tot uw welzijn bij te dragen, en de hoop, dat onze vereende pogingen en onze gemeenschappelijke gehechtheid aan den Vorst en aan uwe instellingen, het geluk des lands zullen kunnen verzekeren.

„Ons in uw midden zende, heeft Z. M. slechts den afstand, waardoor hij van Luxemburg verwijderd is, willen wegnemen; hij heeft altijd door een ander ik in uw midden willen zijn. Van zijne voortdurende zorg doordrongen, oefenen wij zijn soeverein gezag bij u uit.

„De wetten, reglementen en besluiten, tot hunne uitvoering noodzakelijk, en de arresten, vonnissen en regterlijke bevelschriften zullen dien ten gevolge geteekend en, voor zoo veel noodig, uitgevoerd worden in zijnen naam.

„Door de wetten, reglementen en besluiten, tot hunne uitvoering noodzakelijk en alle andere Koninklijk-Groothertogelijke besluiten aldus te tekenen: Voor den Koning-Groothertog, Zijn Stedehouder in het Groothertogdom, zullen wij de tolk en het orgaan der verlangens van Z. M. zijn, gelukkig, door een doorluchtig vertrouwen tot hunne vervulling geroepen te zijn in een land, dat gewoon is de weldaden van zijn Souverein met zijne liefde te betalen.”

GROOT-BRITANNJE.

LONDEN, 24 November.

De volksvergaderingen, in welke geprotesteerd wordt tegen de pauselijke bul van den 24sten September j.l., betreffende de zaken der R. Kath. kerk hier te lande, nemen toe. Dagelijks deelen de dagbladen uitgebreide verslagen mede. Onder de steden, waarin in de laatste dagen zoodanige bijeenkomsten gehouden zijn, behooren Bristol, Carlisle, Bolton, Manchester, Weymouth, enz. Te York heeft gisteren eene graafschaps-vergadering van dien aard plaats gehad, aan welke, niettegenstaande het ongunstige weder, omstreeks 8000 personen hebben deelgenomen. Dienzelfden dag is te Oxford eene zeer talrijke bijeenkomst der geestelijken van dat bisdóm, onder voorzitting des bisschops, gehouden, waarin almede een protest tegen de bewuste verordening is opgemaakt. — De gemeenteraad van Londen heeft, in eene eergisteren gehouden buitengewone vergadering, besloten, om aan H. M. de Koningin een adres aan te bieden, waarin die raad, ter gelegenheid van den door den Paus genomen maatregel, H. M. zijne onwankelbare gehechtheid betuigt en zijne bereidvaardigheid om de waardigheid der kroon te helpen handhaven.

De Morning Chronicle berigt, dat in Engeland het geheim is ontdekt, om het vlas even als katoen mechanisch te spinnen. De uitvinder is een Braziliaan, de ridder Clausen.

De gewezen Pruisische minister v. Radowits is hier te stede aangekomen, zoo men meent met het doel, om de tubulaire bruggen op onze spoorwegen te inspecteren, ten einde dat stelsel ook op de Pruisische spoorweglijnen zoude kunnen worden ingevoerd.

FRANKRIJK.

PARIS, 24 November.

De Wetgevende Vergadering heeft, bij de eerste behandeling, een wetsontwerp aangenomen strekkende om fr. 600,000 voor de regering beschikbaar te stellen, ten einde de oprigting van bad- en waschplaatsen voor de arbeidende klassen te bevorderen. Uit deze som zal aan de stedelijke besturen, welke zoodanige inrigtingen willen daarstellen, een derde der daartoe noodige gelden worden verstrekt.

— Een dagblad wil weten, dat, volgens de plannen van den Keizer van Rusland en de Noordsehe mogendheden, Lodewijk Napoleon Bonaparte later den titel van Hertog van Corsica zoude ontvangen.

— Te Rijssel zijn twee zwarte steenen, van Soignies aange-

voerd, in beslag genomen. Men verneemt dat zij, door kunstig bewerkte uitboring, ongeveer 100 kilogr. cigaren inhielden. Bij eene vorige gelegenheid werden insgelijks een paar steenen prijs gemaakt, welke met snuiftabak waren opgevuld.

— De bekende gravin van Landsfeld (Lola Montez), sedert eenigen tijd gehuwd met een Engelschman, Heald, doch gescheiden van hem te Parijs levende, heeft een aantal personen van aanzien en rang te Parijs durven uitnoodigen om een concert aan hare woning te komen bijwonen; niet weinigen, meestal deftige lieden doch niet veel jonge menschen, hebben aan deze uitnodiging voldaan. Men was zeer tevreden over hare ontvangst; men roemde de ruwheid, die haar uit haren oorspronkelijken stand steeds bijgebleven is, als eenvoudigheid en naïviteit. Het een en ander kenschetst de Parijsche groote wereld juist niet zeer gunstig.

— De prins van Capua, broeder van den Koning van Napels, was aan den heer L. N. Schuurman, ter zake van verschiedene diensten, welke deze hem gewezen had, eene som van omstreeks 9000 fr. schuldig. De prins had deze schuld door wissels op Brussel geregeld, maar daar deze wissels niet betaald werden, heeft de heer L. N. Schuurman den prins laten gijzelen. Eerst op het aanbod van den heer Delachèze, advocaat bij het hof van cassatie, om namelijk voor deze schuld borg te blijven, is de prins van Capua weder op vrije voeten gesteld.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 26 November.

Bij Koninklijk besluit van den 19den dezer is vastgesteld de 213de Loterij. De kollekte wordt geopend den 16den Dec. en gesloten den 28sten Dec. e.k. De trekking der eerste klasse begint den 13den Jan., der tweede den 27sten Jan.; der derde den 10den Febr.; der vierde den 24sten Febr.; der vijfde den 10den Maart e.k.

— Men verneemt dat de minister van finansiën een besluit aan Z. M. heeft aangeboden tot wering der Belgische en andere vreemde koperen munten.

— Men verneemt dat de provinciale Commissie van Landbouw in Limburg, bij gebreke van rijks of provinciaal subsidie, besloten heeft zich te onthouden.

— In de Frankfurter Dents Zeitung (een blad dat geen onbepaald vertrouwen verdient) leest men, dd. 24sten Nov., het volgende: „Zoo even wordt ons uit eene geloofwaardige bron medegedeeld, dat de gezant voor Luxemburg en Limburg bij de Bondsvergadering te Frankfort door zijne regering is teruggeroepen, met de opmerking, dat zij zich vooreerst van elk verder deelnemen aan dien Bondsdag zal onthouden. De aanleiding tot deze terugroeping is gelegen in de handelwijze van de zoogenoemde Bondsvergadering omtrent Keurhessen, waarin men eene poging beproeft tot vernietiging der constitutie van dat land. Deze terugroeping is daarom van belang, omdat de vergadering daardoor onbevoegd wordt tot het nemen van eenig besluit.”

(Misschien is het geheele berigt wal daaraan zijn' oorsprong verschuldigd, dat de Luxemburger Kamer, gelijk wij vroeger berigt hebben, met eene kleine meerderheid besloten heeft de Luxemburger Vertegenwoordiging bij den Bondsdag te doen ophouden. Dit besluit is echter geenszins verbindend voor den Koning Groot-Hertog.)

AMSTERDAM, 26 November.

Te 's Hage is het gerucht in omloop, dat de minister van marine aan Z. M. den Koning zijn ontslag zou hebben gevraagd. Ook zijn er in de residentie die beweren, dat nog een ander minister (van oorlog?) hetzelfde deed. Het eerste vindt bij lieden, die doorgaans wel onderrigt zijn, veel geloof; het tweede, hoewel het weinigen verwonderen zou, wordt nog niet zoo zeker geacht.

(Amst. Ct.) Intusschen bestaan er geene bepaalde redenen, om voor alsnog aan die geruchten eenig bijzonder geloof te hechten. Immers de ministers zijn gisteren zeer langdurig vergaderd geweest, om te raadplegen over de beantwoording der bedenkingen, in de afdeelingen der Tweede Kamer der Staten Generaal gemaakt ten aanzien van de ontwerpen der begrotings-wetten voor 1851. Bovendien is Z. Exc. de minister van marine, op dit oogenblik, tot het doen van eene inspectie-reis, afwezig, doch wordt, ten gevolge van eene aan Z. Exc. gezonden uitnodiging, spoedig alhier terugverkeert. De geruchten, die in omloop zijn, verdienen derhalve alleziens nadere bevestiging.

— Het plan van organisatie der infanterie is door Z. M. den Koning goedgekeurd, op het Loo geteekend en toen naar de residentie verzonden. Onmiddellijk daarop is aan Z. M. de voordragt tot de vele benoemingen en bevorderingen, die daarvan het gevolg zullen zijn, ter goedkeuring aangeboden.

(Amst. Ct.) — De Provinciale Staten van Friesland hebben op voorstel van den heer H. B. van der Haar besloten, der Hooge Regering geen dank te betuigen voor de f 50,000, uit 's Lands kas, tot de havenverbetering van Harlingen toegestaan, als zijnde eene som, te gering om er zoo erkentelijk voor te zijn.

De Commissaris des Konings meende, dat in den tegenwoordigen tijd zulk eene subsidie reeds aanzienlijk was.

(Amst. Ct.) — Gisteren is in al de R.-Katholieke kerken afgelezen een herderlijk brief van den hoog eerw. heer C. B. grad, vicar superior der Hollandsche zending, mededeelende dat de H. Vader eenen vollen aflaat bij wijze van Jubilé heeft vastgesteld, welke een' aanvang zal nemen op Maandag den 2den December en op Dingsdag den 11sten December met den lofzang Te Deum in alle kerken zal gesloten worden.

— Met ontsteltenis en droefheid hebben wij eene tijding vernomen, welke wij nog gaarne in twijfel zouden trekken, zoo onze bekomene inlichtingen nog twijfel overlieten. De welver. zeer gel. heer M. van Beek, directeur van het instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel, verlaat, met goedkeuring zijner geestelijke overheid, die betrekking, en is reeds bij de broeders Xaverianen aangenomen; zoodat het waarschijnlijk is, dat zeerw. nog op zijnen gevorderden leeftijd naar Engeland of Noord-Amerika zal gezonden worden, om aldaar in het onderwijs en de opvoeding der doofstommen werkzaam te zijn.

Ons troost de gedachte, dat de hoogwaardige geestelijke overheid den wensch van den eerw. heer van Beek niet zal ingewilligd hebben, zonder dat de verzekering daar is, dat een zijner waardige opvolger zijne plaats zal innemen.

(N. B.) — Volgens loopende geruchten, zal in het voorjaar een aanvang worden gemaakt met den verkoop van een gedeelte der goederen tot de nalatenschap van wijlen Z. M. Willem II behoorende, en daaronder ook het kazerne-gebouw met de daarbij liggende stallen en rijstool.

ZWOLLE, 25 November.

Donderdag avond j.l. werd in het Odéon alhier eene buitengewone vergadering gehouden van het departement Zwolle der maatschappij Tot Nut van 't Algemeen. Eene zeer talrijke schare uit alle standen had zich aldaar vereenigd, om de redevoering van den wel-erw. heer dr. G. H. van Senden bij te wonen. Z. wel-erw. had tot onderwerp gekozen een gedeelte zijner reis naar het Heilige Land. Vooral boeide de beschrijving van de Rode Zee en van den Sinai door den spreker met zijn oorspronkelijk dichtelijk talent gegeven, de aandacht der toehoorders, later werd door den wel-erw. heer dr. L. Frohm een heerlijk gedicht van Spandau, ter gelegenheid van de inwijding van het Groninger akademiegebouw verwardigd, inderlijk voorgedragen, terwijl deze genoege tijd avond met eene bijdrage van den heer L. N. Schuurman werd bealotep.

ZALT-BOMMEL, 28 November.

De zetting van het brood alhier ter stede is, sedert den 19den Maart, geheel afgeschaft. Men verwacht van dezen genomen maatregel goede resultaten.

ASSEN, 24 November.

Den 21sten dezer heeft het Hof alhier in appel bevestigd het vonnis van de arrondissements-regbank, waarbij S. M. C. te Koevoorden tot f 1500 is veroordeeld, wegens het verkoopen van loterijbrieven, zonder daartoe geaccrediteerd te zijn.

— Voor eenigen tijd hebben A. Pelinck, E. Bentum, J. Buter en andere ingezetenen van Zuidlaren een adres aan den Koning ingediend, houdende verzoek, dat Hoogstdezelve het bekende Groninger Reglement ter voorkoming van het overbrengen der longziekte mogt schorsen, althans voor zoo ver de bepalingen betreffen, welke den invoer van vee in Groningen zoo niet geheel verbieden, althans zodanig belemmeren, dat de Minister van binnen zaken, namens den Koning, dezer dagen aan de adressanten heeft te kennen gegeven, dat er geene termen bestaan, om aan hun verlangen te voldoen. (Dr. Ct.)

KOEVOORDEN, 23 November.

In den nacht van laatstleden Maandag op Dingsdag is door middel van het breken van eene ruit, in een der ramen van het kantoor van den rijksontvanger alhier, eenig kopergeld uit dit kantoor gestolen. Dit kantoor staat tusschen de eerste en tweede barrière buiten de Bentheimerpoort, welke elken avond gesloten worden. De ontvanger door ondervinding wijs geworden, — daar hem op die wijze voor een vier- of vijfjaar f 40 is onttolen — neemt des avonds de kas mede naar huis, op eenige centen na. — In dien zelfden avond, omstreeks negen en een half uur, zagen twee dienstmensen iemand met een vaasje op den schouder en scharpshuiden in de hand, door de landstuiwen alhier loopen; zij vermoedden een diefstal, en riepen: houdt den dief! Op dit geroep, wierp hij het vaasje en de huiden van zich, en snelde door een anderen tuin, naar een achterstraat, waar hij, naar men zegt, twee bekende personen rakelings in aller ij passeerde. Het bleek later, dat het vaasje boter bevatte, en dat de voorwerpen uit een in de haven liggende schuit waren gestolen. (Dr. Ct.)

GRONINGEN, 28 November.

Eergisteren had de aangekondigde samenkomst plaats van bestuurders en begunstigers van verenigingen ter bevordering van den welstand der armen, vooral door werkverschaffing.

Behalve uit de stad Groningen, waren er personen opgekomen uit 't Zandt, Delfzijl, de Pekela, Sappemeer, het Hoogezand, Engelbert, Nuis, Marum, de Wilp, Oppende, Surhuistervveen, Veenklooster, Burum, Pieterzijl, Grijskerk en de Waard.

Uit de mededeeling der verslagen bleek, dat men op al deze plaatsen ijverig werkte ter opbeuring van de geringere volksklasse, en, hoewel regstreeks arbeidende aan de verbetering van den uiterlijken toestand der armen, was het steeds merkbaar, dat men den geestelijken welstand daarbij, en zelfs daardoor, op het oog had. Vermindering van onkunde en zedeloosheid, verbetering van schoolgaan en toenemende zedelijkheid was of het bedoelde, of het onwillekeurig verkregen gevolg, zoowel als verminderde bedelarij en alimentatie. Allerwege was men overtuigd, dat onkunde en zedeloosheid de bestendige bronnen, zoowel als doorgaans de gezellinnen of gevolgen der armoede zijn, en dat hij, die de eene ellende wil wegnemen, tevens aan de andere zijne zorg moet wijden. Eene soort van patronaat was of het gewilde, of het noodzakelijk gevolg van de bemoeijingen aller verenigingen. — Was of werd het beoogde doel één, in de aangewende middelen was een merkbaar verschil. Hier had men meer de dadelijke vervulling der behoefte aan werk op den voorgrond gesteld, elders zag men meer op de toekomst en wilde men de armen zoover brengen, dat zij zonder hulp van menschenvrienden zichzelf konden redden, daar had men weder beide doeleinden verenigd. Zoo had men op de eene plaats werk gegeven, b. v. houtzagen, touwpluizen, bezembinden, ropendraaijen, steenen zoeken, spinnen, breiden, naaijen, vlasbraken en slijpen enz. Op andere plaatsen was land gebouwd of gepacht, ontgonnen en bebouwd. Op de eene plaats had men de werkloozen in een huis vereenigd, om ze daar onder toezigt te doen werken, op de andere gaf men premien boven het werkloos, door de volkammers uitbetaald, op nog eene andere verstrekte men spinnewielen tegen betaling in termijnen.

Sommige verenigingen hadden onderwijs doen geven in bepaalde werkzaamheden, als: spinnen, breiden, naaijen, weven, ook matenweven, kaarden, enz. Andere trachtten de spaarzaamheid aan te moedigen door het oprigten van spaarkassen tegen den winter, wanneer het geld met ruime renten werd teruggegeven, of poogden het lot der armen in den winter te verzachten, door het aankopen van turf en levensmiddelen, om ze gedurende den winter tegen inkoopsprijzen weder te verkoopen. — De bedelarij tegenaan wilden allen, maar velen ook op eene uiteenlopende wijze; sommigen ze dadelijk beletten, door de ingezetenen uit te noodigen, geene aalmoezen meer te geven, en het geld, daarvoor bestemd, in handen eener Commissie te stellen; anderen van lieverlede, door den nood, die tot bedelen dwingt, te doen ophouden.

Zoo ook liep de wijze, om de noodige fondsen bijeen te verkrijgen, zeer uiteen. Hier stelde men de leden op eene bepaalde contributie of opende intekeningslijsten; daar bielde men eene kollekte of wel een muzikfeest tot stijving der kas, elders schreef men in tot een fonds van waarborg tegen verlies; sommige verenigingen vroegen, zoo als wij reeds met een woord zeiden, de aalmoezen, die anders aan bedelaars geschonken werden; andere stonden een deel lands af ter bearbeiding of lieten het bezaaijen met lijnzaad, met het bepaalde doel, om het vlas door armen te laten bewerken. Sommige werkten met hulp van fondsen door gemeente- of armbesturen verstrekt of renteloos voorschoten.

De werkzaamheden leverden hier bestendig, daar afwisselend verlies, elders steeds verminderend verlies, bij sommigen afwisselend of voortdurende winst, bij enkelen het uitzigt op een min of meer aanzienlijk kapitaal, dat later als een vast fonds zou kunnen dienen en verdere liefdegaven onnoodig maken.

Niet ééne vereniging, of zij wist aan te wijzen, dat men niet te vergeefs gearbeid had. Het hoofddoel was hier meer, daar minder bereikt; zedelijk en stoffelijk was de toestand der armen, welke men zich aangetrokken had, verbeterd, de misdaad verminderd, de onkunde en vooral de onverschilligheid weggenomen. Zelfs de diakonien, hoewel men op de meeste plaatsen de bedoelden van alle bemoeijing uitgesloten had, ondervonden de gunstige gevolgen door minder uitgaven, waardoor de subsidien van vele gemeenten aanmerkelijk verminderd waren of zelfs opgehouden hadden.

Wij zouden te uitvoerig worden voor een dagblad, wilden wij meer mededeelen, of beproeven, den indruk weder te geven, dien deze belangrijke vergadering op ons maakte. Wij betuigen ten slotte onzen hartelijken dank aan allen, die daar verschenen en iets mededeelden, en berichten den vroeger vertrokken heeren en het belangstellende publiek, dat er hoop bestaat op de vestiging van een genootschap tot meerder verband van de verenigingen, tot heil der armen hier en elders bestaande. De heeren S. BLAUPOT TEN CATS, van het Hoogezand, D. TERPSTRA, van Oppende, en een door het oud-diakengezelschap te Groningen aan te wijzen lid, zijn verzocht het voorloopig bestuur op zich te nemen. (Ingezonden.)

— Op Maandag den 18den December zal in het hoofdkiesdistrict Groningen, de verkiezing plaats hebben van een lid der Provinciale Staten, ter vervanging van den heer mr. J. J. CAWRENS, benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

— De veel besproken nieuwe organisatie van het wapen der infanterie schijnt bereids officieel bij het leger bekend gemaakt te zijn.

Uit eene goede bron wordt ons medegedeeld, d.d. 26sten dezer, uit Amsterdam het volgende gemeld:

Hoofdtrekken zijn: daartoe: 1) van een luitenant-generaal-inspecteur van het wapen, waaraan een majoor wordt toegevoegd; 2) van een instructie-bataljon, bestaande uit drie kompagnien; 3) van een algemeen depot van discipline van twee kompagnien; 4) van een vijfde kompagnie (tirailleur-kompagnie, 1 kapitein en 3 luitenants) bij ieder bataljon infanterie en van de granadiers en jagers. — De vier andere kompagnien zullen linie-kompagnien zijn, en 5) van een tweede kompagnie bij het depot. De serjanten, fouriers, zoowel als de korporals, tamboers en hoornblazers, zijn in twee klassen verdeeld; —

de jongste onderofficieren (2de klasse) krijgen 55 cents soldij, de jongste korporals 80 en de oudste tamboers en hoornblazers (1ste klasse) ook 80 cents soldij.

Voor deze daartellingen heeft men de twee divisien infanterie afgeschaft en de veldkompagnien met 1 officier doen verminderen, tellende ieder linie-kompagnie thans 1 kapitein en 2 luitenants, zoodat de bij ieder bataljon uitvalende officieren juist het getal uitmaken, hetwelk voor de 6de tirailleur-kompagnie benoemd is; — zoodat men spoedig een legio van benoemingen van kapiteins voor de daargestelde kompagnie en ook van luitenants bij de operigste bataljons van instructie en discipline kan te gemoet zien.

— Heden middag is alhier gevankelijk binnengebragt ANDRIES LE MOINE, geboren te Oude en wonende te Nieuwe Pekela, om alhier voor het Provinciaal gerechtshof te regt te staan, ter zake van diefstal van vee uit de Weide met herhaling van misdaad. (Zie hieromtrent ons bericht van Dingsdag den 29sten October, onder de laatste berichten.)

— Bij de Doopsgezinde gemeente te Oude Sluis (Noord-Holland) is tot herder en leeraar beroepen de weleerw. z. gel. heer A. S. HOITSEM, — en bij dezelfde gemeente te Tjallebert (Friesland), de weleerw. z. gel. heer F. J. KLAASSEN.

Men bericht uit Hannover, van den 21sten Nov., dat het gouvernement veel belang stelt in de kanaalverbinding met Drenthe, alhoewel zich nog eene tweede onderneming opgedaan heeft, te weten, die van den heer van RUNEN, voorstellende om uit de grachten van Koevoorden naar de Eems te graven. Deze onderneming boezemt aldaar weinig vertrouwen in, daar men door dezelfde reeds herhaaldelijk is te leus gesteld.

Bezuiniging.

Het Weekblad van het Rijk van den 5ten Nov. toont in een uitvoerig art. aan, dat er nog te bezuinigen valt. Onder anderen wordt op de begroeting van 1851 gebragt f 14,170 voor officiële doodslaggen, anders genoemd beuls. In 1847, 1848 en 1849 is slechts één doodsopdracht ter executie gebragt, en dit grappe kost 8 malen f 14,170, dus f 42,510. Dit greijet aan verkwinning! zegt de schrijver. Hij hoopt dat de som van f 14,170 niet zal worden toegestaan, als onnoodig. „Wil men volstrekt een algemeen noodwilligen doodslag — zegt hij — dien men voor zijne moeste betaalt, dan neme men er één voor het gansche rijk. En als men dien heer dan f 4000 gaf voor zijne moeite, zijne reis en verblijfskosten, en zijne assistenten, dan was hij, naar onze gedachte, zeer goed betaald.” (Uit. Ct.)

Uit het verslag van den toestand van het Protestantisch landbouwkundig gesticht te Montfoort, den 15den dezer door den oprigter en bestuurder, den heer D. VAN FRANKENHUIZEN, uitgebragt, blijkt, dat in het verloop dienstaar, van den 16 Oct. 1849 tot den 16den Oct. 1850, in het gesticht zijn verpleegd 205 personen, en de uitgaven, ad f 19,119,79, de inkomsten van het gesticht met f 5400,36 hebben overtroffen. Onder de uitgaven is geene rente begrepen van het geschoten kapitaal tot daartelling der stichting; nog eenig traktement voor den directeur, als zijnde niet genoten.

Volgens officiële opgaven, bedragen in de 368 Wees-, Oudemannen- en Vrouwen-gestichten hier te lande, de verplegingskosten per hoofd gemiddeld f 128 in het jaar; in de gestichten in Utrecht, Noord- en Zuid-Holland en Gelderland gemiddeld f 168.10. In het gesticht te Montfoort slechts f 103.

De Deensche regering heeft dezer dagen aan de Koninklijke bibliotheek te 's Gravenhage ten geschenke gezonden een in Denemarken op 's lands kosten uitgegeven prachtwerk, waarvan slechts 150 exemplaren gedrukt zijn, bevattende eene door wijlen den beroemden archeoloog BRONDSSTAD vervaardigde beschrijving en verklaring van een der meest belangrijke gevestigde stukken der Grieksche oudheid en kunst, bekend onder den naam van *Picoronsche vaas*. Deze vaas is ten jare 1742 in de nabijheid van Palestrina (Preneste) gevonden. In een voorbericht wordt gezegd, dat, zoo iemand geneigd mogt zijn, hetzelfde onderwerp in eene andere taal (de tekst is in het Deensch) te behandelen, men dan bereid is, de daartoe behoorende platen te geven, tegen betaling der onkosten van het papier en van het drukloon, tot welk einde men zich kan aanmelden bij het bijzonder archeologisch kabinet des Konings van Denemarken.

In een doodbericht van den heer J. MAIDSTONE van New-York, komen de volgende woorden voor: „De overledene was gedurende vele jaren, directeur van eene onzer banken. Nogtans is hij als een Christen gestorven en draagt de algemeene achting weg!” Mogt het woord *nogtans* hier met eenig opzet geplaatst zijn, dan ligt er waarlijk geene aanmoediging in opgesloten, om zijn geld in eene der Amerikaanse banken te plaatsen.

LAATSTE BERIGTEN.

GRONINGEN, 28 November; 's avonds.

Wij vernemen, dat de gemene Commissie belast met het nader onderzoek ten aanzien van de doelmatigheid en uitvoerbaarheid der Indijking en Droogmaking van de Lauwerzee, op Dingsdag e. k. hare eerste vergadering zal houden, te Amsterdam.

Ook vernemen wij, dat de heer mr. G. N. MULIER, lid der Commissie wegens Friesland, als lid van de Staten der provincie heeft bedankt.

's GRAVENHAGE, 26 November. Het wets-ontwerp strekkende tot het verlengen van den termijn, binnen welken de vooruitbetaling van het briefpost, door het aanhechten van postzegels, krachtens art. 9 der wet van den 12den April 1850 moet worden ingevoerd, is in de afdeelingen der Tweede Kamer ongunstig ontvangen, en was men ongezind om den bedoelden termijn meer te verlengen dan in den striktsten zin noodzakelijk kon worden geacht. — Een groot aantal leden beweerde, „dat bij de post-administratie niet die voortvarendheid en doeltreffende werkzaamheid bestonden, waarvan in andere afdeelingen van het Departement van financiën zoo menig blijk was gegeven.”

Te meer sprong dit in het oog, wanneer men naging, dat niet enkel op het stuk der postzegels het ten uitvoer leggen der wet van den 12den April 1850 weinig vorderingen had gemaakt, maar dat onderscheidene andere bepalingen der wet voortdurend uitvoering behoeften.

— Heden is weder een raad van ministers gehouden, welke door allen is bijgewoond, met uitzondering van den minister van marine, die, zoo gemeld wordt, tot het doen van inspectien, deze residentie voor eenige dagen heeft verlaten.

[De Nieuwsbode zegt heden avond: „met leedwezen te hebben vernomen, dat de admiraal LUCAS zijn ontslag als minister van marine heeft gevraagd.”]

— Men spreekt nog veel van de aanstaande reorganisatie des legers. Dit zou bestaan uit 8 regementen; elk regement zou 4 bataljons sterk zijn en elk bataljon 4 kompagnien tellen, en wel 1 bataljon granadiers en jagers, 1 instructie-bataljon tot het formeren van onderofficieren, gevestigd te Kampen, waarvan als kommandant wordt genoemd de majoor J. J. VAN MULKEN, met bevordering tot den rang van luitenants-kolonel; voorts zouden onderscheidene discipline-kompagnien voor de landmagt worden opgericht. Onder anderen wordt vrij stellig van de volgende bevorderingen gesproken: de 1e luit.-adjutant C. B. SIBORGH, de 1e luitenant P. BOELLAARD en G. G. STARING tot kapiteins. Bij het 2e bat. (granadiers): tot luit.-kol. de majoor J. J. VAN MULKEN; tot kapiteins, de 1e luit. C. W. J. BLOEM en K. W. A. VAN LIESSEN. Bij het 3e bat. (jagers): tot kapit., de 1e luit. G. H. J. DE PONTHER. Bij het 4e bat. (jagers): tot kapit., de 1e luit.-adj. J. H. SCHNAOK en de 1e luit. A. PAERIS.

In hoever de bevorderde officieren zullen verblijven bij de korpsen, waarbij zij thans zijn ingedeeld, dan wel of zij naar de infanterie-afdeelingen zullen worden overgeplaatst, is nog onbekend. Wat betreft de reorganisatie der artillerie, waarvan ook sprake is, deswege zijn nog geene voorloopige berichten bekend, waarop enigzins staat is te maken. [Zie verder boven, onder Groningen.]

— Bij de hooge regering zijn overwegingen aanhangig, om wijzigingen te brengen in de bestaande verordeningen op de beurt-, markt- en veerscheppen, ten einde die meer in overeenstemming te brengen met de beginselen van vrijheid van vaart en bandel.

LEIDEN, 27 November. Men verneemt, dat de Raad de-

zer stad, in zijne vergadering van Zaandag en Maandag il., de door den kerkeraad, in het ontwerp van schikking in het bekende geschild over de goederen der huiszitten- en diakonie-armen alhier, voorgestelde veranderingen, gedeeltelijk heeft goedgekeurd, gedeeltelijk gewijzigd. Alle hoop, dat deze zaak door die schikking zal worden geëindigd, is dus nog niet vervlogen.

Volgens besluit van den senaat der Leidse Hoogeschool, is de titel van theologie doctor, *honoris causa*, opgedragen aan den weleerw. zeer gel. heer A. NIEMMEIJER, predikant te 's Heer Arendskerke.

LEUWARDEN, 26 November. De breede kerkeraad der Ned. Herv. gem. alhier, heeft op gheden uit het bevorens gemaakte zetal, gekozen het volgende drietal: dd. P. A. VAN DER SCHEER, pred. te Hoorn; H. DE VRIES, pred. te Oudewater; B. NACHENIUS, th. dr. en pred. te Sasenheim.

De heden avond ontvangene Buitenlandse berichten bepalen zich hoofdzakelijk bij de volgende:

HAMBURG, 21 November. Gisteren en heden is het in Sleswijk, en wel bij Breskendorf, weder tot voorpostengevechten gekomen tusschen de Denen en de Holsteiners. De laatstgenoemden hebben heden hunne vijanden eerst uit Lotdorf gedreven, doch de Denen zijn in grooter aantal teruggekomen, en hebben, door eenige huizen met raketten in brand te schieten, de Holsteiners genoodzaakt, de plaats te ontruimen.

FRANKFORT, 25 November. Terwijl het zich bevestigt, dat de Hannoverse regering geene zwartigheid maakt tegen het laten doortrekken van bondstroepen over zijn gebied, maakt zij evenwel zwartigheid, om hare troepen aan dezen togt den bondstroepen te doen deelnemen. Men gelooft, dat zij deze weigering niet zal volhouden.

— Het bericht [zie onder 's Gravenhage] dat de heer J. v. SCHERR door de Nederl. regering, als gezant voor Luxemburg en Limburg zoude teruggeroepen zijn, zonder dat er een opvolger benoemd was, is ongegrond.

LONDEN, 25 November. Heden middag is in deze hoofdstad, in de groote zaal van het raadhuis, onder voorzitting van den lord-mayor, de aangekondigde volksvergadering gehouden, om te handelen over de bekende verordeningen van den Paus, betreffende het kerkelijk bestuur hier te lande. Zoowel buiten, als in het genoemde gebouw, was eene ontelbare volksmenigte verzameld.

Verscheidene leden van het stedelijk bestuur hebben het woord gevoerd, en op hun voorstel zijn verklaringen opgemaakt, waarbij de bewuste maatregel als eene inbreuk op de regten der Engelsche Kerk en Kroon afgekeurd, en aan den Stoel van Rome alle gezag in dit land ontzegd wordt.

— Te New-York was berigt ontvangen uit Californië d.d. 5den October, meldende, dat te San Francisco weder een brand had gewoed, waardoor 125 gebouwen waren in de asch gelegd en eene schade van 1,000,000 doll. was veroorzaakt. Dit was de vierde brand in den tijd van negen maanden. — Men had 3,198,000 dollars aan stofgoud te New-York ontvangen. In de omstreken der mijnen heerschte groot gebrek en ziekte. Te Panama lag nog voor 4,200,000 dollars aan stofgoud ter verzending naar New-York gereed.

PARIS, 25 November. Veel belangrijker dan de zitting der Weigende Vergadering, is heden de discussie in de bureaux der vergadering geweest over het wetsontwerp betreffende de oproeping van 40,000 soldaten, tot versterking der oostelijke garnizoenen. Het schijnt maar al te waar, dat de vrees voor een oorlog in Duitschland veler gemoederen in Frankrijk vervult. Ja zelfs ontbreekt het niet aan leden, die een oorlog in Duitschland als onvermijdelijk beschouwen. Als een bewijs van deze vrees, beschouwt men zoowel de geneigdheid der spekulant op de beurs om hunne effecten te verkoopen, als den spoed, welken de Weig. Vergadering gemaakt heeft om de bovengenoemde commissie te benoemen.

ALLERLEI.

Aardappelziekte.

Men meent thans de oorzaak en het redmiddel van de aardappelziekte gevonden te hebben. De ziekte spruit voort uit eene soort van ontaarding, of door dat de knol reeds verzwakt is door lange uitspruitsels, als zij gepoot wordt. Om dit te voorkomen, pote men de aardappelen met half November dan kan men verzekerd zijn van den volgende zomer gezonde aardappelen te rooijen. Het is gebeurd dat iemand, die ziele aardappelen den geheelen winter door in den grond had gelaten, zonder dien om te spitten, den volgende zomer zeer gezonde en smakelijke aardappelen uit dienzelfden akker gerooit heeft.

Getal bloedzuigers in Londen en Frankrijk gebruikt.

Volgens de opgave van FERRAZ, werden voor eenige jaren door 4 kooplieden maandelijks in Londen ingevoerd 600,000 bloedzuigers; bij gevolg jaarlijks 7,200,000. Ferraz zegt, dat te Parijs jaarlijks ongeveer 3,000,000 bloedzuigers worden gebruikt, en daar zich de bevolking van Parijs tot die van geheel Frankrijk verhoudt als 1:33, volgt daaruit, dat in Frankrijk jaarlijks ongeveer 100,000,000 bloedzuigers worden verbruikt, bij gevolg voor elk persoon 3 bloedzuigers.

Het Vredes-Congres.

(Volgens THE PUNCH.)

[Deelden wij vóór eenigen tijd de woorden mede van het Journal des Débats, over het gehouden Vredes-Congres, — heden nemen wij de juist tegenovergestelde woorden over, welke de Punch, het welbekende Londensche spotblad, dienaangaande dezer dagen heeft geschreven.]

De wereld zou toch spoedig geheel en al inslapen, ware het niet dat gekken en geestdrijvers er van tijd tot tijd eenige levendigheid in bragten. Gelukkig echter levert dat volke veelvuldige gelegenheid aan de bezadigden en verstandigen, om hunne lachspieren in beweging te brengen; al is het dan ook dat die bedaardheid en lachlust weldra plaats maken voor medelijden, ja, een diep gevoel van mededoogen voor die geestdrijvers. Hoe vaak toch heeft het verstand zich over de hersenschimmen der dwaasheid verlustigd! Wie heeft niet gelezen van zekeren HARVEY, die zich verbeeldde, den omloop van het bloed te hebben ontdekt, waarover de wereld eerst hartelijk lachte, hem vervolgens bekeelde en eindelijk, ter bestraffing van zijne onzinnige droomerijen, hem zijne geneeskundige praktijk ontnemde? Ook zal men wel gehoord hebben van zekeren JENNER, die, nadat hij de handen van eenige melkboerinnen aandachtig had bekeken, aan het mijmeren ging over de koepokstof, en toen aan de wereld verkondigde, dat hij bij de koe het geneesmiddel voor de kinderpokken had ontdekt. Hiertegen verbleef zich in de wereld een vervaarlijk geschreeuw, vooral bij de vernuftige koppjen van dien tijd, die met allerhande kwinkslagen voor den dag kwamen, en zelfs voorspelden, dat men de ingeënte kinderen met koehoorns zoude zien prikken.

Toen er eens sprake was van, om onze steden met brandbare koolgas te verlichten, en het gas onder de straten heen te leiden, lachte men er luidkeels over, totdat, de mogelijkheid daarvan door eenige proeven gestaafd zijnde, de lagchers tot zwijgen werden gebragt; maar wat beweerde men toen wel? dat ten een of anderen nacht de stad in de lucht zou vliegen. Men zag in WINSON, den gasinvoerder, niets anders dan den bernieuwer, op grootere schaal, van het buskruidkomplot van den beruchten GUY FAWKES. Bij het doen der eerste proeve met eene stoomboot, welke toevallig met den achtersteven vooruit ging, werd er onbegrijpelijk veel om gelachen; nog nimmer hadden de schippers zoo veel pret gehad.

Toen STEPHENSON (de groote werktuigkundige) door de eerste stollen van het parlement ondervraagd werd wegens zijn ontwerp van een spoorweg, waar langs, volgens zijn zeggen, men, met een spoor van vier uren in een uur zou kunnen reizen, werd er al weder hartelijk om gelachen en men vroeg, met bijtende schamperheid, of het niet waarschijnlijker was, dat de menschen liever bij wijze van kogel zich uit een kanon naar hunne bestemming zouden laten schieten, dan van zulk een gevaarlijk vervoermiddel gebruik te maken?

En nu eindelijk ter zake: onlangs is het vredescongres te Frankfort bijeengekomen; daarover hebben al wederom de verstandige koppjen braaf gelagohen en zich over die bemoeilichte vrede-makere regt hartelijk verlustigd, over die onnoozelen zielen met hunne breedgerande kwakershoeven, die met al hunne mooie praatjes geen enkel stuk geschut tot honig hebben kunnen versmelten.

Ja, ja, de verstandige wereld heeft wel is waar gelagohen

AMSTERDAM, 27 November. Tarwe met weinig handel; 130 s. b. Poole. *f* 287 bij partij; 129 s. wlib. dito *f* 294. — Rogge zonder handel. — Gerst in een doen; 112 s. Roetocker *f* 145. — Boekweit prijsh.; 118 s. Holst. *f* 182.

Koolzaad onveranderd; op 9 vat in Nov. 58 p. vl.; April 60 p. vl. — Lijjasaad in een doen; 108, 107 s. Arch. *f* 280. — Baapolie dadelijk hooger betaald; op levering iets flauwer op de geleveren prijzen van voorgaanden marktgd; op 8/w. *f* 36,25; Vlieg. *f* 35,25; Dec. *f* 34,75; Mei *f* 35,30 a 25; Sept. *f* 35,25 a *f* 35. — Lijjacie op 8/w. *f* 34,75; Vlieg. *f* 33,75. — Hennepolie op 8/w. *f* 37; Vlieg. *f* 36.

LONDEN, 22 Nov. Boter met iets meer omgang; beste Vriesche 80 a 84 sh., inferieure 68 a 72 sh., beste Gron. 62 a 64 sh., inferieure 64 a 68 sh.

LONDEN, 25 November. Van inl. Tarwe was heden weinig ter markt en dan nog van slechts gesteldheid; de prijzen, zoewel van inl. als vremde, seuteneerden zich volkomen op den stand van 1.1. Maandag. Gerst was niet zoo gemakkelijk te plaatsen als vroeger. Haver flauw op de vorige afmeting. Hoppen en Erwtten onveranderd.

* * * Heden overleed, in den ouderdom van 71 jaren, Mevrouw de Wed. P. DOORNBOSCH, geb. ASTJE WITSENBOG, tot bittere droefheid van hare Kinderen en Behuud-Kinderen.
GRONINGEN, 24 November 1850.

* * * Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden: de

I. ALMANAK VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN.

VOOR HET JAAR 1851.
Nieuwe Serie, 5de jaarg.; met platen. Prijs 60 Centen.
NB. De vier voorgaande jaargangen van deze Serie zijn alom op aanvraag te bekomen voor f 1,20, in plaats van f 2,40.

II. ALMANAK IN MINIATUUR, VOOR KINDEREN.

Uitgegeven door T. VAN SPALL en P. J. V. DUSSEAU,
VOOR HET JAAR 1851.
Met plaatjes. Prijs 40 Cents; in karton 50 Cents;
vergulde op snede in koper 80 Cents.
NB. De acht vorige jaarg. zijn te zamen, in kartonnen bandjes, te bekomen voor f 2 in plaats van f 4.

St. Nikolaas!

* * * De Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te Groningen, debiteren met goed succes de navolgende

Kinderwerkjes:

I. Nieuwe Fabelen en Versjes voor Kinderen, door J. J. A. GOEVERNEUR. Met 21 plaatjes. Prijs f 0 — 90.
IDEM met gekleurde plaatjes f 1 — 20.

II. Lust en Leering; Fabelen, Spreekjes en Vertelsels, voor Hollandsche Jongens en Meisjes, door J. J. A. GOEVERNEUR en H. ILPZEMA VINCKERS. Met 6 plaatjes. Prijs f 1 — 00.
IDEM met gekleurde plaatjes f 1 — 20.

III. Vertellingen uit de Geschiedenis des Ouden Testaments. Vrij naar het Engelsch van Miss LAWRENCE, door A. G. BRUINSE. Met 15 plaatjes. Prijs f 1 — 50.

IV. Rijmen voor de Kinderkamer, door H. ILPZEMA VINCKERS. Met 8 plaatjes. Prijs f 1 — 00.
IDEM met gekleurde plaatjes f 1 — 20.

* * * De HOUDERS DER BANK VAN LEENING te GRONINGEN adverteren, dat alle PANDEN, welke bij hen in de maanden AUGUSTUS, SEPTEMBER en OCTOBER 1849 zijn verzet, geteekend met de letters K, L en M, moeten worden afgerent of gelost, en wel letter K van den 18den tot en met den 22sten November, letter L van den 23sten tot en met den 29sten November, en letter M van den 2den tot en met den 6den December 1850; zullende, bij gebreke van dien, anders finaal worden verkocht.

De DIRECTIE der FRIESCHE STOOMBOTREBBERIJ brengt ter kennis van het REIZEND PUBLIEK, dat de STOOMBOT FRISO, in de Vaart van Amsterdam op Harlingen, op den 30sten dezer van Amsterdam en den volgende dag, den 1sten December (gedurende dit Seizoen), VOOR HET LAATST van Harlingen zal afvaren, en de DILIGENCIENST tusschen Harlingen en Groningen, alsmede de VAART met de BARGE tusschen Leeuwarden en Harlingen, gelijktijdig tot NADERE KENNISGEVING zal worden GESTAAKT.

HOUTBOELDAG.
Op ZATURDAG den 14den December 1850, des morgens precies te 10 uur, zullen, op de Plaats zelve, publiek worden verkocht: Ongeveer 200 stuks EIKEN BOOMEN, tot alle werk geschikt, en eene partij KAPOUT, op stam staande te Onnen, toebehoorende aan de Erven W. EISSING.
Mr. J. W. QUINTUS, Notaris.

* * * Mrs. J. W. QUINTUS en E. VAN EERDE, Notarissen te Groningen, gedenken, op DONDERDAG den 19den (en niet op Dingsdag den 24sten) December 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize van Mevrouw de Weduwe BONTEKOE, aan de Grootte Markt, aldaar, publiek te doen verkoopen:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, get. 9 no. met fraaijen TUIN er achter staande en gelegen Westzijde aan het Schuitendiep, bij den Poelportboog, te Groningen.

II. Eene WONING met PAKHUIS of STAL er achter, get. O 91 en 92 V, staande Oostzijde aan het Schuitendiep, op den hoek van en in den Grooten Gang te Groningen, door M. LOOR bewoond.

III. Eene WONING met klein OPEN PLAATSJE er achter, get. O 94 V, staande Oostzijde aan het Schuitendiep te Groningen, door H. JANSEN bewoond.

IV. Eene WONING, get. O 80 V, staande Noordzijde in den Grooten Gang aldaar, door W. VAN WEERDEN bewoond.

V. Eene WONING, get. O 81 V, staande mede aldaar, door P. HOLSTEIN bewoond.

VI. Eene WONING, get. O 85 V, staande Zuidzijde in den Grooten Gang aldaar, door A. MATTHIJS bewoond.

VII. Eene ruime WONING, get. O 64 V, staande Noordzijde in den Kleinen Gang aldaar, door B. LOOR bewoond.

VIII. Eene WONING, get. O 67 V, staande mede aldaar, door H. VAN BERGEN bewoond.

IX. Eene WONING, get. O 68 V, staande mede aldaar, door D. VAN MEGGELEN bewoond.

X. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te Groningen, in de Zuidwester vaste bank, de 1ste plaats van het Middenpad, in de 7de bank van het Doophek.

XI. Een' fraaijen, welaangelegden TUIN, waarin STEEN ZOMERHUIS met STOOKKEUKEN, gelegen ten Noorden in en op den hoek van de Kruidlaan te Groningen, get. DD no. 13, doende jaarlijks aan de Stad Groningen tot grondpacht f 5 — 65.

XII. Een' fraaijen, fraaijen TUIN, waarin een nieuw ZOMERHUIS, get. DD no. 14, gelegen in den Stadsdijker, bij de Kruidlaan, te Groningen, doende jaarlijks tot grondpacht f 9 — 14, in 3 percelen.

XIII. De VASTE, ALTIJDURENDE en in ALLE LINDEN VERERVENDE BEKLEMMING van 4 Bunders, 42 Roeden, 80 Ellen Land, gelegen buiten de Steentilpoort, aan den Boermandeweg, te Groningen, zullende jaarlijks op Midw. tot vaste huur doen f 115.

XIV. Den EIGENDOM van deze Landerijen.

XV. Den EIGENDOM van ongeveer 23 Bunders Land, gelegen te Spijk, bij J. T. NOORDHOF en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. ver. van f 180 — 00.

XVI. Den EIGENDOM van ongeveer 31 Bunders Land, gelegen te Zuidwold, bij J. B. SMITS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 140 — 00.

XVII. Den EIGENDOM van ongeveer 22 Bunders Land, te Bejum, onder Zuidwold, gelegen, bij G. A. OOSTERHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 108.

XVIII. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders Land, gelegen te Ten Boer, bij J. R. WIGBOLDUS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 101 — 25.

XIX. Den EIGENDOM van ongeveer 12 Bunders Land, gelegen te Ten Boer, bij K. K. NIEHOF en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 100.

XX. Den EIGENDOM van ongeveer 10 Bunders Land, gelegen te Noorddijk, bij I. S. DIJKHUIS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 100.

XXI. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders Land, gelegen te Hornhuizen, bij J. F. HALSEMA, Wed. F. A. NYZEMULDER, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 80.

XXII. Den EIGENDOM van ongeveer 2 Bunders Land, gelegen onder het lads Hamrik, aan den Boermandeweg, buiten de Steentilpoort, te Groningen, bij E. K. DIJK en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 45.

XXIII. Den EIGENDOM van ongeveer 2 Bunders Land, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijers in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 45.

XXIV. Den EIGENDOM van ongeveer 5 Bunders Land, gelegen te Grijpsheer, bij M. P. BOERSEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 60 — 00.

XXV. Den EIGENDOM van ongeveer 7 Bunders Land, gelegen te Beijum, onder Zuidwold, bij A. J. ZUIDEMA, Wedw. E. G. DE VRIES, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 45 — 00.

XXVI. Den EIGENDOM van ongeveer 8 B. Land, onder Dorkwert gelegen, bij M. WINSINGH, Wedw. JAN ASSIES, onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 40 — 00.

XXVII. Den EIGENDOM van ongeveer 2 B. Land, gelegen te Aduard, worlende bij R. P. BOERSEMA onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van f 33 — 00.

XXVIII. Den EIGENDOM van ongeveer 2 B. Land, gelegen te Aduard, bij de Wedw. KORNELIS JACOBS SMIT onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 27 — 50.

XXIX. Den EIGENDOM van ongeveer 2 B. Land, gelegen te Aduard, bij M. AALFS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 23 — 50.

XXX. Den EIGENDOM van ongeveer 2 B. Land, gelegen te Aduard, bij dezelfde Meijers onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 27 — 50.

XXXI. Den EIGENDOM van een' Moestuin, gelegen ten Westen buiten de Boteringepoort te Groningen, bij H. ONNES en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Januarij vers., huur van f 24 — 00.

XXXII. Den EIGENDOM van ongeveer 5 Bunders Land, gelegen ongescheiden in 15 Bunders land te Bejum, onder Zuidwold, bij G. A. OOSTERHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 21.

XXXIII. Den EIGENDOM van ongeveer 3 B. ongescheiden in ongeveer 6 B. Land, gelegen onder Theesing, wordende bij K. K. NIEHOF en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. vers., huur van f 15.

XXXIV. Een AANDEEL in het STUIVER- of EVERVEER van Delfzijl op Emden.

Alle behorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer L. KUIPERS. Om te aanvaarden de percelen 1 tot en met 10 op den 1sten Mei 1851, de percelen 11, 12 en 14 op Gregorie 1851, en de overige percelen dadelijk na den finalen Toeslag. De percelen 1 tot en met 12 te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 1 — 4 uren, en wel perceel 1 op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van eerstgenoemden Notaris te bekomen, alwaar tevens de Condiitien van Verkoop en de Eigendomsbewijzen in tijds ter lezing zullen liggen.

* * * Ten overstaan van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te Groningen, zullen, in den loop der maand JANUARIJ 1851, publiek te Koop worden aangeboden:

I. Eene roijale HEEREN BEHUIZING met TUIN, en hebbende eene ruime BOVENWONING met vrijen Opgang, staande en gelegen aan het Loopende Diep, op den hoek van het Guyotsplein te Groningen.

II. Een groot nieuw getimmerd GEBOUW, waarin thans de AKADEMIEDEUKKERIJ wordt uitgeoefend, met TUINTJE en verdere GERIJFELIJKHEDEN, achter een' moerdel perceel aan het Guyotsplein.

NAJAARS-HOUTVEILING.
onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 30sten November 1850, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder W. HOUWING, te Appingedam, van een groote partij VUREN en GREENEN BALKEN, JUFFERS, DEELEN, EIKEN STOLPEN, ENZ.
Mr. H. J. OFFERHAUS, Nots.

BOELDAG van KOELIJEN.
op eerstkomenden ZATURDAG den 30sten November 1850, des namiddags te 2 uur, in het GEMEENTEHUIS te Sappemeer, ten verzoeken van den Koopman DREWES EVENHUIS en ten overstaan van den Notaris
Mr. C. HARTMAN BUSMANN.

Dingsdag den 3den Dec. 1850.
des voormiddags te elf uur, zullen, op Ter Heil, Gemeente Roden, publiek worden verkocht: 18 stuks zware EESCHEN BOOMEN, zeer geschikt voor Wagenmakers.

* * * Mr. S. C. H. PICCARDT, Notaris te Pekela, zal, ten verzoeken van de Kinderen en Erven van wijlen R. H. MIDDEL, in leven Oud-Deurwaarder en Logementhouder te O. Pekela, op VRIJDAG den 6den December eerstk., des avonds te 5 uur, in na te noemen Behuizing publiek verkoopen:

Eene aanzienlijke BEHUIZING en SCHUUR, zijnde sedert vele jaren het GEMEENTEHUIS, en als een zeer gelegen LOGEMENT bekend, voorzien van verscheidene Kamers, Kelder, Regenbak, Pomp, Stallingen en eene vrije Drift, met achtergelegen TUIN; alles staande en gelegen te Oude Pekela, Wegzijde, eigen grond.

Voorts nog 2 Kampen GROENLAND, mede aldaar aan den Weg naar Wedde gelegen, Stadsgrond.

2/3 van een Koopprijs kan blijven bekoend. Aanvaarding der Behuizing op den 1sten Mei e.k.

* * * De VERKOOPING van de BIJERBROUWERIJ en HERBERG te NIEUWOLDA, bepaald op den 4den DECEMBER, wordt UITGESTELD tot op den 11den DECEMBER 1850.

Des verkiezende, zal er een gedeelte van den Koopschat, onder het voorregt van eerste Hypotheek, over het Gekochte kunnen blijven staan.
Mr. W. A. OFFERHAUS, Nots.

* * * Mr. B. HAITZEMA VIETOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, ten verzoeken van de Erven wijlen E. G. DIJKSTERHUIS en Vrouw, op DINGSdag den 17den December 1850, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder J. H. DIJKSTERHUIS, te Winschoten, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, een' HOF en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING der daarbij behorende Landerijen, te veen en te velde, groot 36 Bunders, 65 Roeden, doende telken jare tot vaste huur f 100 — 00.

II. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bunders LAND, vóór het 1ste perceel gelegen, zullende inkomstig telken jare op Midwinter tot huur doen f 30 — 00.

III. Den EIGENDOM van perceel 2, groot f 30 — 00.

IV. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, een' HOF en TUIN, met de VASTE BEKLEMMING der daarbij behorende LANDERIJEN, groot 15 Bunders, thans in gebruik bij C. H. WIERDS, zullende inkomstig telken jare op Midwinter tot huur doen f 60 — 00.

V. Den EIGENDOM van perceel 4, groot f 50 — 00.

VI. Eene nieuw getimmerde BEHUIZING met TUIN, benevens de VASTE BEKLEMMING van den daarachter gele-

gen Kamp LAND, groot één Bunder, zullende inkomstig boven telken jare tot huur doen f 15 — 00.

VII. Den EIGENDOM van perceel 6, groot f 15 — 00.

VIII. De VASTE BEKLEMMING van 8 B., 63 R. L. aan de Laan van Oudewerf gelegen, in twee percelen weten:

a. De Kamp aan de Wating, zullende tot huur f 20 — 00.

b. De Kamp daarachter, zullende tot huur doen f 15 — 00.

IX. De EIGENDOMMEN van perceel 8, groot f 20 en f 15 — 00.

X. De VASTE BEKLEMMING van 86 Roeden L. op de Zandbouwtje gelegen, zullende inkomstig als b tot huur doen f 10 — 00.

XI. Den EIGENDOM van perceel 10, groot f 10 — 00.

XII. De VASTE BEKLEMMING van 3 Bunders L. DE ZWENGEL genoemd, doende telken jare tot huur f 35 — 00.

XIII. Den EIGENDOM van een Huisplaats en een' T in gebruik bij H. K. REININGA en Vrouw, voor jaarlijksche huur van f 5 — 00; alles staande en geleg Winschoten Bovenburen, — en

XIV. De VASTE BEKLEMMING van 2 Bunders 54 Roeden, 30 Ellen Land, in de Zuiderwuppung Winschoten gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur f 40 — 00.

De Verkoopcondiitien zullen in tijds ter lezing liggen Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIETOR.

* * * Mr. B. HAITZEMA VIETOR, Notaris te Winschoten, gedenkt, op VRIJDAG den 20sten December 1850, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder EGGO VAN DIJK, te Winschoten, publiek te verkoopen:

De VEENEN en ONDERGRONDEN behorende tot het LANDGOED OUDEWERF Winschoten-Bovenburen, in drie percelen, met aanho WATERMOLEN en BEHUIZING, benevens twee afzonderlijke BEHUIZINGEN en de LANEN mede daarop staand HOUTGEWAS, in vier percelen; — staande en gelegen te Bovenburen, Gemeente Winschoten, breder bij de Condiitien omschreven, welke van beden a lezing liggen ten Kantore van den Notaris
B. HAITZEMA VIETOR.

* * * Mr. R. FEITH, Notaris te Zuidbroek, zal ZATURDAG den 21sten December 1850, des avonds 7 uur, ten Huize van G. MONKHOUT, Logementhouder aldaar, publiek in Koop aanbieden:

Een HUIS, get. no. 110, en TUIN, aan Straat te Zuidbroek, waarin eene BAKKERIJ met goed succes wordt gedreven.

Een HUIS, get. no. 170, en TUIN; en Een HUIS, get. no. 188, en extra grooten TUIN, laatste staande en gelegen aan het Diep aldaar.

Deze Huizen, voorzien van velerhande Gemakken staande op de beste standen van Zuidbroek, zijn bijz geschikt tot uitoefening van velerhande AFFAIRES gelijk die daarin reeds gedeeltelijk worden gedreven. Een gedeelte van den Koopschat kan over dezelve bl uitstaan. — Bij niet Verkoop zal dadelijk tot de HURING worden overgegaan.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Eigenaar den Heer J. POST VAN VENEMA, te Winschoten, of Mr. R. FEITH.

TE KOOP:
het NEDERLANDSCHE KOFSCHEEP TWEEDER BROEDERS, groot 115 Tonnen of 82 Roggekasten, in het 1847 te Wildervank nieuw uitgethaald, liggende te Amsterdam, Westerdok, aan Werf het Schaap; waarvan de Verkoop nader zal worden bepaald. Inmiddels kan uit de hand gekocht worden. Iemand g makende, vervoege zich bij den ondergeteekende.
OUDE PEKELA, 27 November 1850.
H. I. POLTER.

Er wordt **UIT DE HAND KOOP** aangeboden (met of zonder TUIG): Het NEDERLANDSCHE KOFSCHEEP genoemd DE VRO ANNA, thans liggende te Kampen, volgens Meetbrief 72 Tonnen. Te bevrage T. GIEZEN; te Montendam, bij den Heer H. UIL, te Veendam, alsmede bij den naar W. J. DE GROOT, te Pekela.

TE KOOP:
het KOFSCHEEP SHOL DE J GE ANNA, groot 94 Tonnen, liggende Delfzijl. Te bevrage bij E. S. SCHERER te Pekela; en bij E. H. MEURSING, te Hoogezand.

PUNCH-SIROOP van zuiver Groen, per Flesch En regelregt ontvangen: **OUDE PORT A PORT en MADERA, p. Anke BORDEAUX (MEDOC),** Hieronder 's Lands- en Stedelijke Belasting begrepen N. E. ROST, Oude Kijk-in-t Jatstra

Let Wel!
Als stellig berigt dient dat de ondergete met zijn' nog geringen voorraad van **HEER en DAMES SCHOENEN en LAARZEN** waarmede hij is uitgerust bij TIDDENS, Korenheurs, alhier niet langer zal blijven uitgerust, en met **DINGSdag AANSTAANDE.**
A. VAN DER NOOT.

voor St.-Nikolaas
zijn er vele **NIJEWIGHEDEN** uitgestald bij J. KAMPEN, Oude Ebbingestraat.

G. COPINGA,
aan de Grootte Markt, maakt aan het g'eerde Publiek, dat bij hem in voorraad is eene groote **FIJNE GALANTERIEEN**, als ARTIKEL GOUD, ZILVER, SCHILDPAD, IVOOR, PARELM PORSELEIN, KRISTAL, FER DE BERLIN, ENZ., onder vele **NIJEWIGHEDEN**, zeer geschikt **NIKOLAASGESCHENKEN**, waarmede vrienlijk in de gunst van het g'eerde Publiek aanb

L. M. STIKKE
aan de Grootte Markt is, even als vroeger, ruim v in **KINDER-, SPEEL- en DERE GOEDEREN**, als doelmagtig tot **ST.-NIKOLAASGESCHENKEN**, waarmede zich ten vrienlijkste aanbeve

A. Hollander
Kleine Krom-Elleboog, biedt zich aan tot het **MAKEN van KLEINEN, MANTILLES, HOEDEN en SEN**, tegen zeer billijke prijzen; zij be jaren Dames uit de voornaamste Familien gevolg bediend. — Haar **MAGAZIJN** is van de en laatste **MODELLEN** en **PATRONEN** van **Parv** zien als ook van een fraai assortement **BLOEMEN, REN, LINTEN, ENZ.**

Er wordt verlangd, in eene **Amf KNECHT**, van de Protestantische dienst, die ook met Paarden kan Te bevrage met franko brieven, handig ondertekend, onder lett aan het **BUREAU** dezer **COURA**

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA